

Aan:	de gemeenteraad	Van team:	Omgeving
Portefeuillehouder:	Wethouder Wagner	Adviseur:	Kathy Boomstra
Betrokken portefeuillehouder:	Wethouder Bais	E-mail:	k.boomstra@denhelder.nl
Classificatie:	Openbaar	Kenmerk:	0000451732
		Datum voorstel: 16 juni 2025	
Onderwerp:	Voorstel tot eventuele wensen en bedenkingen over het voorgenomen besluit tot oprichting en deelname aan de stichting Regio Deal Noord-Holland Noord		

Publiekssamenvatting:

De Regio Deal Noord-Holland Noord is een samenwerking tussen het Rijk, de provincie Noord-Holland en 23 regionale partners, waaronder gemeenten, onderwijsinstellingen en ondernemers. Het doel is het versterken van de brede welvaart in de regio, onder andere door te investeren in onderwijs, werkgelegenheid en leefomgeving. Om ervoor te zorgen dat de Regio Deal Noord-Holland Noord in werking kan worden gesteld, is het noodzakelijk dat het wordt geïstitutionaliseerd. Met dit voorstel wordt de gemeenteraad in staat gesteld wensen en bedenkingen over deelname aan de op te richten stichting Regio Deal Noord-Holland Noord naar voren te brengen.

Geadviseerd besluit:

Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor geen wensen en bedenkingen te uiten op het voorgenomen besluit van het college tot het oprichten van en deelnemen aan de stichting Regio Deal Noord-Holland Noord (op grond van artikel 160, lid 2 Gemeentewet en artikel 169, lid 4 Gemeentewet).

Aanleiding en context

Het Kabinet Rutte III heeft in 2018 het initiatief genomen tot het afsluiten van Regio Deals. Door middel van Regio Deals pakken het Rijk, regionale overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties gezamenlijk regionale opgaven aan om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers te verhogen. Regio's komen zelf met plannen en ideeën voor het creëren van banen, de leefbaarheid van een gebied of het bevorderen van veiligheid. Het Rijk betaalt maximaal de helft van elk benodigd bedrag.

De Regio Deal Noord-Holland Noord is een samenwerkingsverband tussen overheid, onderwijs en ondernemers (hierna ook wel de Triple Helix genoemd) gericht op het bevorderen van brede welvaart in de regio. In totaal bestaat het samenwerkingsverband uit 23 regionale verbonden partijen. Met een totale investering van 65 miljoen euro, waarvan de helft door het Rijk wordt ingebracht, richt de deal zich op het versterken van brede welvaart in Noord-Holland Noord alsmede de versterking van de samenwerking binnen de regio. De programmalijnen Beter Leren, Beter Werken en Beter Leven vormen de kern van de deal.

Op 14 november 2024 is het zogeheten Convenant Regio Deal NHN door alle convenantpartners en minister Mona Keijzer namens het Rijk ondertekend. Op 28 november 2024 is in de Regionale Raadscommissie Noordkop (hierna: RRN) een presentatie gegeven over het doel van de Regio Deal en het proces en planning rondom besluitvorming (voor meer informatie zie: [RRN 28 november 2024](#)).

Om ervoor te zorgen dat de Regio Deal NHN in werking kan, is het noodzakelijk dat het wordt geïstitutionaliseerd. Er wordt voorgesteld om voor de regio Deal Noord-Holland Noord een eigen entiteit op te richten, in de vorm van een stichting, waarin de 23 partijen gaan samenwerken met andere partners in de regio.

Alle formele documenten zoals de Subsidieregeling en de inrichting van de Governance zijn de afgelopen maanden verder uitgewerkt. We staan nu op het punt om de aanvraagprocedure voor een Regio Deal-bijdrage open te stellen. De gemeentes uit Noord-Holland Noord doorlopen momenteel nog wel een besluitvormingstraject over de genoemde documenten. Als dat formeel afgerond is, dan kan de Stichting Regio Deal NHN officieel opgericht worden. Deze Stichting gaat de aanvragen verder behandelen. Dit zal naar verwachting vanaf 1 juli 2025 gaan plaatsvinden.

Doelen en resultaten

De Regio Deal Noord-Holland Noord is een samenwerking van Rijk, provincie en regio op gebied van goed onderwijs, een sterke arbeidsmarkt, een goede leefomgeving en een duurzame toekomst en heeft een looptijd van 2024 tot en met 2029. De Regio Deal Noord-Holland Noord stelt zich ten doel om de regio toekomstbestendig te maken door middel van gerichte investeringen in talentontwikkeling, economische groei, en het verbeteren van de kwaliteit van leven.

Kaders en omstandigheden

Wettelijke grondslag:

- Artikel 160, lid 2 Gemeentewet (procedure wensen en bedenkingen bij deelname aan stichtingen);
- Artikel 169, lid 4 Gemeentewet (ten aanzien van de samenwerkingsovereenkomst).

Argumenten en alternatieven

Stichting als entiteit, wensen en bedenkingen van de raad

De raden van de 17 gemeenten in Noord-Holland Noord worden in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen naar voren te brengen over de voorgenen oprichting en deelname aan een rechtspersoon, in dit geval de stichting Regio Deal Noord-Holland Noord.

Bij het opstellen van de governance voor de Regio Deal Noord-Holland Noord zijn diverse samenwerkingsvormen grondig verkend, waaronder een netwerkorganisatie, een vereniging en een stichting. Na zorgvuldige afweging is besloten in het kernteam Regio Deal (bestuurlijke afvaardiging van overheden, bedrijven en kennisinstellingen (ook wel triple helix) dat een stichting de meest geschikte vorm is om de doelstellingen van de Regio Deal te realiseren. De volledige motivering is opgenomen in de bijlage Juridische onderbouwing en afweging (bijlage 2a). Hieronder volgt een samenvattend overzicht van de belangrijkste overwegingen.

Een stichting biedt unieke voordelen die noodzakelijk zijn voor de succesvolle uitvoering van de Regio Deal:

- Strategische meerwaarde: Deelneming in de stichting versterkt de positie van gemeenten binnen de regio en draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen op het gebied van brede welvaart.
- Samenwerking in de triple helix: Een stichting is de meest efficiënte vorm voor een slagvaardige samenwerking tussen overheden, onderwijsinstellingen en ondernemers.
- Governance: De governance waarborgt evenwichtige en effectieve besluitvorming, waarbij de belangen van de deelnemende partners worden geborgd.
- Juridische en financiële duidelijkheid: Een stichting is een zelfstandig rechtspersoon, wat essentieel is voor het beheren van de SPUK-middelen. Verantwoordelijkheden zijn helder belegd en risico's beheersbaar. De stichting biedt een transparant kader voor verantwoording richting het Rijk en andere partners.
- Effectieve besluitvorming: De juridische zelfstandigheid voorkomt versnippering en waarborgt efficiënte uitvoering. De opzet met een Dagelijks Bestuur en een Alliantie, een bestuurlijke vertegenwoordiging van de betrokken partners, bevordert evenwichtige besluitvorming.
- Duurzame samenwerking: De stichting kan ook na afloop van de formele Regio Deal-periode (na 2030) blijven functioneren en zo bijdragen aan structurele samenwerking in de regio.

Governance Regio Deal Noord-Holland Noord (bijlage 2)

Hierin worden de rol en taakverdeling vastgelegd binnen de stichting met een Bestuur en het programmabureau. De governance is zodanig ingericht dat transparantie, legitimiteit en slagkracht zijn geborgd. De onafhankelijke deskundigencommissie toetst ingediende projecten op basis van vastgestelde criteria, terwijl de regiokassier zorgdraagt voor financiële verantwoording richting het Rijk. Dit model voorkomt belangenverstrengeling en draagt bij aan een transparante en efficiënte besluitvorming. Op 7 maart 2025 heeft het kernteam Regio Deal ingestemd met de governance. Het kernteam is een bestuurlijke afvaardiging van de triple helix partners. Het niet instellen van een duidelijke governance zou resulteren in onduidelijkheden over verantwoordelijkheden en besluitvorming, wat leidt tot inefficiënte uitvoering en een gebrek aan gezamenlijke sturing.

Samenwerkingsovereenkomst Regio Deal Noord-Holland Noord (bijlage 5)

Hierin verbinden alle 24 partijen (provincie, gemeenten, onderwijs en bedrijfsleven) zich aan gezamenlijke uitvoeringsafspraken en het gebruik van gezamenlijke instrumenten en procedures. De samenwerkingsovereenkomst legt de wederzijdse verplichtingen en verantwoordelijkheden van de 24 betrokken partijen vast en vormt de juridische basis voor samenwerking. Hiermee wordt een gezamenlijke inzet voor de doelstellingen van de Regio Deal geborgd en wordt de structurele samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven versterkt.

Duurzaamheid

Niet van toepassing op dit voorstel.

Bestuurlijke vernieuwing

Niet van toepassing op dit voorstel.

Financiële consequenties

Dit voorstel heeft geringe financiële consequenties voor de gemeente Den Helder. Als de gemeente deelneemt aan een van de projecten, dan is cofinanciering van alle deelnemende partijen noodzakelijk. Dit kan in de vorm van een financiële bijdrage, maar ook inbreng in projecturen is mogelijk.

De dekking (financieel of in capaciteit) moet vervolgens binnen huidige programma's en projectteams worden opgevangen (bijvoorbeeld Programma Duurzaamheid), of er moet apart over worden besloten door het college en of de gemeenteraad. In dat geval wordt deelname aan een van de Regio Deal projecten apart ter besluitvorming voorgelegd.

Financiële structuur en cofinanciering

De Regio Deal Noord-Holland Noord kent een totale cofinancieringsverplichting van 32,5 miljoen euro, waaraan publieke en private partijen bijdragen. De regiofinanciering, zoals overeengekomen in het convenant (bijlage 1), vindt plaats via de projecten die voor subsidie in aanmerking komen. In artikel 4, lid 4 van de samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat bij iedere aanvraag 3% overheadkosten worden ingehouden. De inkomsten van de stichting komen uit de overheadkosten.

Meerjarenbegroting 2024–2030

De meerjarenbegroting (bijlage 3) brengt de kosten in kaart voor het beheer van de stichting (zoals de regiokassiersfunctie, kosten programmamanagers, ondersteuning communicatie).

SPUK-regeling en verantwoording

De SPUK-regeling vereist een strikte verantwoording en periodieke evaluatie van de inzet van middelen. Triple helix-partijen dienen deze rapportages voor de afzonderlijke projecten nauwgezet op te stellen om te voldoen aan de eisen van het Rijk en om transparantie te waarborgen naar de regio. De verantwoording richting Rijk van de besteding van de toegewezen gelden in zijn algemeenheid is een verantwoordelijkheid van de regiokassier. De gemeente Alkmaar is in het convenant (artikel 5) als regiokassier aangesteld, waarmee deze gemeente verantwoordelijk is voor het beheer van de financiële stromen. Daarnaast zorgt de stichting ervoor via de programmamanager dat de monitoring en evaluatie van projecten onafhankelijk en objectief kan plaatsvinden, waarmee wordt geborgd dat middelen effectief worden ingezet en doelstellingen daadwerkelijk worden behaald. De deelname aan de Regio Deal Noord-Holland Noord brengt geen directe extra kosten met zich mee, aangezien de benodigde middelen zijn opgenomen in de begroting van de Regio Deal Noord- Holland Noord en afstemming heeft plaatsgevonden met de betrokken partners. De overhead kosten wordt bekostigd door een vermindering van het voorschotbedrag met 3%.

Uitvoering en Planning

Een gefaseerde aanpak waarborgt een gecontroleerde implementatie en biedt ruimte voor tussentijdse evaluaties om het proces te optimaliseren. De Regio Deal wordt uitgevoerd in drie fases:

Fase 1 (1^e en 2^e kwartaal 2025): Bestuurlijke besluitvorming

Besluitvorming colleges burgemeester en wethouders en gemeenteraden.

Fase 2 (4^e kwartaal 2025): Start van eerste projecten

De eerste projecten binnen de programmalijnen Beter Leren, Beter Werken en Beter Leven gaan van start, met een focus op zichtbare impact en meetbare resultaten. Er wordt gewerkt met drie tranches verspreid over een periode van 4 jaar.

Fase 3 (2025-2030): Monitoring, evaluatie en bijstelling door de stichting

Tijdens deze fase worden voortgangsrapportages opgesteld, worden resultaten geëvalueerd en worden de uitvoeringskaders aangepast indien nodig. Hierdoor blijft de Regio Deal Noord-Holland Noord flexibel en toekomstbestendig.

Communicatie

- Voor de Regio Deal NHN is een Logo vormgegeven (bijlage 6).
- De website www.regiodealnhn.nl fungeert als centraal platform voor updates, documenten en informatie.
- Interne en externe communicatie wordt gecoördineerd door het programmabureau, met specifieke aandacht voor consistentie in berichtgeving naar stakeholders.